

Doktora

Lisansüstü
Eğitimde
Danışmanlık
El Kitabı

İzmir, 2023

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİN AMACI

DANIŞMANIN SORUMLULUKLARI

- Danışmanlığın Tanımı
- Danışman Ataması
- Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Sırasında Dikkat Edilmesi Gerekenler
- Kayıt Silme Nedenleri

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİNİN SORUMLULUKLARI

- İletişim
- Danışman Tercihi Yapmak
- Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Olmak
- Akademik Araştırma Konusunu ve Tez Konusunu Belirlemek/Tezi Yazmak ve Sunmak

KAYNAKLAR

1. LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİN AMACI

Lisansüstü eğitimi, lisans eğitimini tamamladıkları veya ilgi duydukları alanlarda yüksek lisans ya da doktora eğitimini tamamlayarak araştırma süreçlerini etkin bir şekilde yürütmeleri ve proje sonuçlarını gerek akademik gerekse girişimcilik alanlarında en iyi şekilde değerlendirmelerini sağlayan bir eğitimidir.

Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır. Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden ve bir eğitim yarıyılı 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az 7 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az 42 kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur. (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Madde 15*)

2. DANIŞMANIN SORUMLULUKLARI

2.1. Danışmanlığın Tanımı

Danışmanlık yapan öğretim üyesi, lisansüstü öğrencilerine eğitimleri ve akademik çalışmaları ile ilgili her konuda danışmanlık yapma sorumluluğunu üstlenmiş kişidir. Bu yüzden öğrencilerine ayıracağı zamanın planlamasını yapmalı ve öğrencilerine bunu bildirmelidir ve ulaşılabilir olmalıdır.

Danışmanlık, hem danışman hem de öğrenciler için titizlikle takip edilmesi gereken bir süreçtir. Danışmanın; öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri belirlemek, kayıt yenileme onayı vererek bu derslere devamını ve öğrenim durumunu izlemek, tez çalışmasını yönetmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık etmek ve diğer akademik problemleriyle ilgilenmek yükümlülüğü vardır. (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Madde 18*)

2.2. Danışman Ataması

Doktora programı için danışman olarak atanacak öğretim üyelerinin, en az dört yarıyıl bir lisans ya da iki yarıyıl boyunca tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması gerekir.

Doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. (*Lisansüstü Eğitime İlişkin 21.01.2015 tarihli YÖK İlkeleri*)

Lisansüstü programlarında, anabilim dalı kurulu her öğrenci için Üniversite kadrosunda bulunan bir danışmanını, öğrencinin kesin kaydını takip eden 15 gün içinde enstitü müdürlüğüne önerir. Danışman enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Madde 18*)

Bir öğrencinin danışmanı, öğrencinin veya danışman öğretim üyesinin talebi doğrultusunda, anabilim dalı kurulunun gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile değiştirilebilir. Üniversiteden danışman atanmaması durumunda anabilim dalı kurulunun gerekçeli teklifi üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan aynı alandan bir öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda tezin konusunu ilgilendiren alanlarda öğretim üyeleri ya da doktora derecesine sahip öğretim görevlileri ikinci danışman olarak anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile atanabilir. İkinci danışman Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişiler arasından seçilebilir. Tez konusu tespit edilmemiş öğrenci için ikinci danışman önerilemez.

2.3. Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Sırasında Dikkat Edilmesi Gerekenler

- ✓ Akademik takvimde belirlenmiş olan kayıt yenileme ve ders seçimi haftasında öğrencilerin ders seçimlerinde rehberlik eder. Öğrencilerin seçmiş oldukları dersleri ve/veya kayıt yenileme taleplerine kayıt yenileme süreci içerisinde sistem üzerinden onay verir.
- ✓ Öğrencilerin kayıt dondurma, süre uzatma vb. işlemlerinde rehberlik eder.
- ✓ Ders seçiminde öğrencinin alması gereken zorunlu derslerle birlikte, alacağı seçmeli dersler konusunda öğrencinin ilgi alanları, akademik gelişimine katkısı ve kendi tecrübesini de dikkate alarak rehberlik eder.
- ✓ Öğrencilerin her dönem için alması gereken kredi yükünü değerlendirir ve alması gereken derslerde rehberlik eder.
- ✓ 20 Nisan 2016 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde yer alan, öğrencilerimizin kayıtlı oldukları program ile ilişkilerinin kesilmesine sebebiyet verecek bir sonraki maddede yer alan hususların öğrenci mağduriyetlerinin önlenmesi adına öğrencilere hatırlatılmasını sağlar.

2.4. LİSANSÜSTÜ PROGRAMLARA GÖRE KAYIT SİLME NEDENLERİ

Yüksek Lisans Dereceli Doktora Programında

- İki yarıyıldaki bilimsel hazırlık programını tamamlayamayan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 30-4*)
- Dört yarıyıldaki Doktora programı için gerekli kredili dersleri (en az 7 ders 21 kredi 54 AKTS) (Zorunlu ders/dersler, Seçmeli Dersler, Başarısız olunan seçmeli ders/dersler yerine alınan ders/dersler) başarıyla tamamlayamayan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 17-2*)

- Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölemlerden bir sonraki yarıyıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde19-5*)

(Not: Yeterlik sınavında yazılı bölümünden başarısız olan öğrenci sözlü sınava alınmaz.)

(Öğrenci en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Öğrenci yeterlilik sınavına girmediği takdirde başarısız sayılır. (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde19-2*)

- Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, tez önerisini sözlü olarak savunur. Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir. Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen, (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 21-1, Madde 21-3, Madde 21-5*)

- Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 21-4*)

- Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını on iki yarıyıl (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç ilk kayıt tarihinden itibaren) sonuna kadar tamamlayamayan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde17-3*)

- Tezi başarısız bulunarak reddedilen (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 22-6*)

- Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 22-6*)

- Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu, yazılı başvuru üzerine, teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar, diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversite ile ilişkisi kesilir. (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 23-2*)

Lisans Dereceli Doktora Programında

- İki yarıyılıda bilimsel hazırlık programını tamamlayamayan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 30-4*)
- Altı yarıyılıda Doktora programı için gerekli kredili dersleri (en az 14 ders 42 kredi 114 AKTS) (Zorunlu ders/dersler, Seçmeli Dersler, Başarısız olunan seçmeli ders/dersler yerine alınan ders/dersler) başarıyla tamamlayamayan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 17-2*)
- Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölemlerden bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde19-5*)

(Not: Yeterlik sınavında yazılı bölümünden başarısız olan öğrenci sözlü sınava alınmaz.)

(Öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Öğrenci yeterlilik sınavına girmediği takdirde başarısız sayılır. (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde19-2*)

- Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, tez önerisini sözlü olarak savunur. Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir. Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen, (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 21-1, Madde 21-3, Madde21-5*)
- Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 21-4*)
- Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını on dört yarıyıl (bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç ilk kayıt tarihinden itibaren) sonuna kadar tamamlayamayan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde17-3*)
- Tezi başarısız bulunarak reddedilen (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 22-6*)
- Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan (*EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 22-6*)
- Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir

ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu, yazılı başvuru üzerine, teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar, diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversite ile ilişkisi kesilir. (EÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği Madde 23-2)

3.LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİNİN SORUMLULUKLARI

Enstitümüze bağlı lisansüstü eğitim alan öğrencilerimizin mağduriyetlerle karşılaşmaması için Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile web sayfamızda yayınlanan duyuruları takip etmekle sorumludurlar.

3.1. İletişim

Ege Üniversitesi Kampüsü Ziraat Fakültesi B. Blok Kat:3 Bornova - İzmir

Telefon : +90 232 388 4136 / 311 5751-5750

Faks : +90 232 374 5086

E-Posta : fenbilimleri@mail.ege.edu.tr , egefenenstitu@gmail.com

Web: <http://fenbilimleri.ege.edu.tr>

3.2. Danışman Tercihi Yapmak

Lisansüstü eğitime hak kazanan adaylar kayıtlarını ilan edilen tarihlerde yaptırmalıdır. Kayıtlanma sonrasında Anabilim Dallarından yeni kayıtlanan öğrenciler için danışman atanması istenir.

Danışman öğretim üyesi atandığında, sistem üzerinde danışman tanımlı olacağından ders seçimi, kayıt yenileme işlemleri yapılabilecektir.

Üzerinize bir danışman öğretim üyesi atandığında, tüm danışmanlık işlemlerinizi bu öğretim üyesi ilgilenecektir.

3.3. Ders Seçimi ve Derslere Kayıt Olmak

Öğrenciler, akademik takvimde belirlenmiş olan kayıt yenileme ve ders seçimi haftasında sistem üzerinden ders seçimlerini yaparak danışman onayına gönderirler. Danışmanları da öğrencilerin seçmiş oldukları dersleri ve/veya kayıt yenileme taleplerine kayıt yenileme süreci içerisinde sistem üzerinden onay verir.

Her yarıyılın ikinci haftasında danışmanın onayıyla ders ekleme ve çıkarma işlemleri yapılabilir. (Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Madde 35) Kayıt yenileme haftasında ders seçimi/kayıt yenileme yapamayan öğrenciler, ekle sil

haftasında ders seçimlerini /kayıt yenilemelerini sistem üzerinden tamamlayabilirler. Ders ekleyip çıkartabilirler. Danışman onayına gönderilen talepler danışmanları tarafından onaylanır.

Yüksek Lisans Dereceli Doktora Programı

- **Süre:** Normal süre 8 yarıyıl, azami süre 12 yarıyıldır. Bu sürenin en az 3 yarıyılının tez çalışması için kullanılmış olması gerekir.

Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını on iki yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

- Ders aşamasında en az 7 ders, 21 yerel kredi ve seminer dahil 60 AKTS, Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders
- İki Seminer (1 Seminer ders aşamasında, yeterlik sınavından önce verilmeli)
- Yeterlik sınavı
- Tez önerisi
- Uzmanlık Alan Dersi
- Tez Çalışması

İlk dört yarıyıldan aşağıda yer alan maddelerde belirtilen zorunlulukların sağlanması gerekmektedir.

- ❖ En az 7 adet ders, 21 yerel kredi, 54 AKTS
- ❖ Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders (bu ders, alınması gereken en az 7 ders 21 yerel kredi ve 54 AKTS kredisi içinde sayılmaktadır.)
- ❖ Eğitim Planında yer alan zorunlu ders/dersler
- ❖ Önceki yarıyıllarda başarısız olunan ders/dersler yerine alınan ders/dersler
- ❖ %30 İngilizce programlarda en az 21 yerel kredinin %30'u kadar İngilizce ders
- ❖ Muaf olunan ders/dersler alınan/tamamlanan ders/kredi/AKTS toplamına dahil edilmemektedir.

Yüksek lisans derecesi ile doktora programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak kaydıyla toplam en az 240 AKTS kredisinden oluşur.

Doktora programlarında enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

Derslerden geçme notu 100 üzerinden 75, 4 üzerinden 2.5 dir. Seminer, uzmanlık alan dersi ve tez çalışması başarılı/başarısız olarak değerlendirilir ve ortalamaya katılmaz.

Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi için dört yarıyıldır.

Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

Yeterlik Sınavı: Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

Yüksek lisans derecesi ile doktora programına kayıtlı öğrenci en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

Öğrenci yeterlik sınavına girmediği takdirde başarısız sayılır.

Yeterlik Jürisi: En az ikisi başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur.

Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır.

Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölgülerden bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

Tez İzleme Komitesi: Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede öğrencinin danışmanının dışında anabilim dalı içinden ve dışından birer üye yer alır.

Tez Önerisi Savunması: Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan bir öğrenci; en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisi hazırlar ve tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur.

Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir.

Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Tez Aşaması: Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

2021-2022 öğretim yılı güz yarıyılından itibaren Doktora programlarına kayıtlı öğrencilerin mezun olabilmeleri için, enstitüye tezin ilk teslimi ile birlikte, doktora tez çalışma konusuyla ilgili danışmanı ile veya danışmanın onayı ile Üniversite adresli olarak AHCI, SSCI, SCI, SCI-Exp (doktora tezinden üretilmiş ise, en az editör değerlendirmesinden geçerek hakem değerlendirmesine kabul edilmiş), ESCI veya alan indekslerince taranan dergilerde yayımlanmış/yayımlanmak üzere kabul edilmiş en az bir tam makale ya da Web of Science veya Scopus veri tabanları tarafından

indekslenen uluslararası kongre, konferans ve sempozyum kitabında yayımlanmış/yayıma kabul edilmiş tam metin bildiriye ilişkin bir belgeyi veya ulusal/uluslararası alınmış patent tescil belgesini enstitüye ibraz etmeleri gerekir.

Tez savunma sınavı

Doktora programına kayıtlı bir öğrenci, tez çalışmasından elde ettiği sonuçları, enstitünün tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü savunarak tez savunma sınavından başarılı olmak zorundadır.

Tez savunma sınavı jürisi, En az ikisi başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere, öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyelerinin dahil olduğu beş öğretim üyesinden oluşur.

Tez savunma sınavı

Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir.

- Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirir.
- Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.
- Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.
- Azami süre onunda mezuniyet evraklarını teslim etmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

Lisans Dereceli Doktora Programı

Süre: Normal süre 10 yarıyıl, azami süre 14 yarıyıldır. Bu sürenin en az 3 yarıyılının tez çalışması için kullanılmış olması gerekir.

Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

- Ders aşaması: En az 14 ders, 42 yerel kredi ve seminer dahil 120 AKTS
- Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren bir ders
- İki Seminer (1 Seminer ders aşamasında verilmeli)
- Yeterlik sınavı
- Tez önerisi
- Uzmanlık Alan Dersi
- Tez Çalışması

Lisans derecesi ile doktora programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak kaydıyla toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur. Lisans dereceli doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi altı

yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

- Azami süre sonunda mezuniyet evraklarını teslim etmeyen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.

3.4. Akademik Araştırma Konusunu ve Tez Konusunu Belirlemek/Tezi Yazmak ve Sunmak

Lisansüstü eğitimde doktora tezi, danışman yönlendirmesinde öğrenci tarafından oluşturulan önemli bir bilimsel eserdir. Özellikle doktora çalışmaları ve bu sürecin sonunda oluşan çıktılar en yüksek bilimsel seviye olarak kabul edilir. Lisansüstü eğitimde tez çalışması, özgün bir araştırmanın tasarlanmasını, uygulanmasını ve raporlanmasını içeren süreçlerden oluşmaktadır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 15-6*). Bu süreçteki ana unsurlar, araştırma eğitim sürecinin takibini sağlayan danışman ile araştırma sürecini yürüten öğrencidir. Bu iki unsurun araştırma konusunun belirlenmesinden, araştırma yönteminin ne olacağına, verilerin nasıl toplanacağından, nasıl analiz edileceğine ve test edilen hipotezlerin bulgularının nasıl raporlanacağı konularını eşgüdümlü bir biçimde yürütebilmeleri verimli bir akademik iletişim ve etkileşimin kurulmasına bağlıdır.

Tez Konusunu Belirleme

Tez konusu belirlenirken, danışman öğrenciye kendi bilimsel envanterindeki çalışmalardan önerilerde bulunabilir ve öğrencinin tasarladığı araştırma ile örtüşen yönler belirlenebilir. Öğrencinin ilgi duyduğu konular seçilmelidir. Fakat öğrencinin bu konuda tamamen özgür bırakılması demokratik bir yaklaşım olsa da öğrenci tecrübesizliğinin sonuçları olacağı, öğrencinin yeni bir gereç ve yöntem ile çalışmanın zorlukları ile de yüzleşmek zorunda kalacağı ve bu durumda sorumluluğun danışmanda olduğu bilinmelidir. Lisansüstü tez çalışması konusu belirlenirken konunun özgünlüğü en önemli konulardan biridir.

Tezlerin Yazımı

Lisansüstü tezlerin bilimsel özellik taşımalarının yanı sıra doğru bir yazım şekli ile kaleme alınması gerekir. Tezlerin yazımında Türkçe yazım kurallarına uygun olarak yazılmalıdır. Duru ve akıcı bir dil kullanarak, açık ve anlaşılır bir yazım şekli tercih edilmelidir. Tezlerin biçim yönünden yalın, dengeli, tutarlı ve estetik olması, tezin kolay anlaşılabilmesi için önemlidir.

Tezler mutlaka orijinal ve/veya güncel bilimsel eserlere atıfta bulunarak desteklenmelidir. Ancak atıfta bulunurken bu yayınlardan olduğu gibi alıntılar yapmak

uygun ve etik değildir; atıfta bulunulan kaynaklardan alınan bilimsel bilgi tezin kendi kurgusu içinde orijinal olarak yeniden kaleme alınmalıdır. Tezin genel formatı tez yazım kılavuzlarına (E.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu) uygun olarak oluşturulmalıdır.

Tezin Sunulması

Doktora programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından kabul edilen enstitü yazım kurallarına uygun biçimde yazar. Öğrenci, öğretim planındaki tüm yükümlülükleri başarı ile tamamlaması ve her bir lisansüstü enstitü için Senato tarafından ayrı olarak belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları yerine getirmesi durumunda tezini jüri önünde sözlü olarak savunur (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 22-1*).

Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte, öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman, tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi sınav tarihinden en az 4 hafta önce enstitüye teslim eder. Enstitü, söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde, gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere, tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 22-2*).

Jüri üyeleri, savunma sınav tarihinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Doktora programında tez savunma sınavının süresi en az 60, en fazla 120 dakikadır. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır (*Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Madde 22-6*).

Tez sunumunda içerik olarak, çalışmanın özgün ve yenilikçi yanlarına vurgu yapılmalıdır. Sunumda, az yazı ve çalışma içeriği ile uyumlu grafik ve şekiller yer almalıdır. Yazı karakteri ile renk ve boyutu, dinleyiciler tarafından rahat okunabilecek bir şekilde seçilmelidir. Sunum, sade bir dil kullanılarak hazırlanmalı ve aşağıdaki akışa uymalıdır:

- Başlık
- Sunum planı
- Neden bu araştırma konusu seçildi?
- Bu konuyu, araştırmaya değer kılan nedir?
- Tez çalışması mevcut çalışmalara ne kattı?

- Yöntem
- Bulgular ve Tartışma
- Sonuç ve Öneriler

Bu kitapçıkta belirtilmeyen hususlarda güncel yönetmelik hükümleri ve Senato kararları uygulanır. Belgenin geçerliliği Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri kapsamında hazırlanmış olup değişiklik olması durumunda ilgili madde veya maddeler geçerliliğini kaybedecektir.

4. KAYNAKLAR

- 1. Ege Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği*
- 2. Yükseköğretim Kurulu Lisansüstü Eğitim Ve Öğretim Yönetmeliği*
- 3. Lisansüstü Eğitime İlişkin 21.01.2015 Tarihli YÖK İlkeleri*